

นโยบาย และแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
เทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

- ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
- วันที่ออกแผนงาน : ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕
- จัดทำแผนงานโดย : เทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

คำนำ

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และดำเนินการป้องกัน แก้ไขภาวะมลพิษเขตพื้นที่ท้องถิ่นตนเอง อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของชุมชนอย่างรวดเร็วทั้งในเชิงจำนวน และขนาดของเมืองส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลให้พื้นที่ชุมชนมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศในอัตราที่สูงตามความเจริญของชุมชนไปด้วย เนื่องจากมีการใช้พลังงานมากขึ้น การเกิดขยะมูลฝอย น้ำเสีย และมลพิษอื่นๆ มากขึ้น พื้นที่สีเขียวลดลง ก๊าซเรือนกระจกเป็นเหตุสำคัญของการเกิดภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิต องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมช่วยบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อนผ่านการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นลงซึ่งการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization : CFO) เป็นวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกิจกรรมทั้งหมดขององค์กร และคำนวณออกมาในรูปคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าอันนำไปสู่การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จึงได้จัดทำนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกในเทศบาลตำบลโพธิ์ชัยขึ้น มุ่งสู่การเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรในเทศบาลตำบลโพธิ์ชัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับก๊าซเรือนกระจกและการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ตลอดจนพัฒนาแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเป็นแนวทางให้กับประชาชน ชุมชน/หมู่บ้าน หน่วยงานและองค์กรอื่นๆ ในพื้นที่ต่อไป

นายทองปน วรคันธ์
(นายทองปน วรคันธ์)
นายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์ชัย
๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

**นโยบาย และแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
เทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย**

เทศบาลตำบลโพธิ์ชัย นำโดยนายทองปน วรคันธ์ นายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์ชัย พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย ได้มีนโยบายที่จะบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก โดยจะริเริ่มจากการจัดกิจกรรมคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร กล่าวคือเป็นวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกิจกรรมขององค์กร และการคำนวณออกมาในรูปคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ทั้งนี้ เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกได้อย่างต่อเนื่องและมีทิศทาง ซึ่งเบื้องต้นได้กำหนดนโยบายแนวทางการส่งเสริมกิจกรรม ดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า

๒. กิจกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนพลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาด

๓. กิจกรรมการจัดการขยะและของเสีย

๔. ส่งเสริมการสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้แก่พนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ด้วยการจัดฝึกอบรม การแบ่งปันความรู้ หรือการจัดกิจกรรมรณรงค์ การเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ มีดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

๕. กิจกรรมการเพิ่มพื้นที่การดูดซับก๊าซเรือนกระจก

๖. สนับสนุนกิจกรรมการเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๗. ขอความร่วมมือกิจกรรมในภาคอุตสาหกรรม

๘. เปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบจากสภาวะเรือนกระจก

เป้าหมาย ภายใน ๕ ปี (๒๕๖๕-๒๕๖๙)

๑. มีกิจกรรมที่สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้อย่างน้อย ๑๐๐ ตันต่อปี

๒. สมัครง่ายร่วมโครงการ “การส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

แผนงาน/โครงการ ๑ : การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

กิจกรรมที่ ๑.๑ การใช้เครื่องปรับอากาศเมื่อร้อน โดยเปิดใช้ในช่วงเวลา ๐๙.๐๐-๑๑.๔๕ น.

และ ๑๓.๐๐-๑๖.๑๕ น. และเปิดที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๒๕ องศาเซลเซียส

กิจกรรมที่ ๑.๒ ปิดไฟเมื่อเลิกใช้ โดยเมื่อพักเที่ยง เลิกงาน และเลิกใช้ห้องแล้วให้ปิดไฟก่อนออกจากห้องทุกครั้ง และปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งาน

กิจกรรมที่ ๑.๓ เปลี่ยนหลอดไฟฟ้า โดยเมื่อหลอดไฟลู่ออกระเบิดแล้ว ให้เปลี่ยนไปใช้หลอดไฟฟ้า LED แทน

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๙

ชื่อโครงการ	เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยร่วมใจประหยัดพลังงาน		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรในการลดประหยัดพลังงานไฟฟ้า ๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย ๓. เพื่อประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย		
เป้าหมาย	หน่วยไฟฟ้าลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๔		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	kwh	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๓ (ต.ค.๖๒ - ก.ย.๖๓) เฉลี่ย kwh/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๔ (ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔) เฉลี่ย kwh/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	๑. มีการใช้ไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศและเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ เมื่อจำเป็นต้องใช้ ๒. มีการใช้หลอดไฟที่ประหยัดพลังงานและลดการปล่อยมลพิษเพิ่มขึ้น		
ผลกระทบของโครงการ (Impact)	๑. บุคลากรใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ส่งผลทำให้เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ ๒. เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยประหยัดพลังงานไฟฟ้าและลดค่าใช้จ่ายพลังงานไฟฟ้า		

แผนงาน/โครงการ ๒ : เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยร่วมใจใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

กิจกรรมที่ ๒.๑ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยใช้กระดาษให้ครบ ๒ หน้า และรีไซเคิลขยะ

กิจกรรมที่ ๒.๒ การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะแผนการแจ้งเวียน แผน/
เทศบัญญัติ และเอกสารการประชุม/อบรมบุคลากรของเทศบาล

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๙

ชื่อโครงการ	เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยร่วมใจใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรในการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย ๓. เพื่อประหยัดทรัพยากรและลดค่าใช้จ่ายของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย		
เป้าหมาย	๑. ใช้กระดาษลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๔ ๒. มีการจัดการวัสดุรีไซเคิลในเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	เริ่ม	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๓ (ต.ค.๖๒ - ก.ย.๖๓) เริ่ม/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๔ (ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔) เริ่ม/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	๑. มีการตั้ง Line Group ของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัยและอื่นๆ มีการใช้ทรัพยากรลดลง ๒. การแจ้งเวียน เอกสารการประชุม/อบรมบุคลากรผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และคุ้มค่ามากขึ้น		
ผลกระทบของโครงการ (Impact)	๑. บุคลากรใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลทำให้เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรได้ ๒. เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยประหยัดทรัพยากรและลดค่าใช้จ่ายลงได้		

แผนงาน/โครงการ ๓ : เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยใช้พลังงานสะอาด

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

กิจกรรมที่ ๓.๑ ไฟฟ้าทดแทนที่สะอาด โดยติดตั้งและใช้ไฟฟ้าทดแทนจากระบบ Solar Rooftop ช่วงเวลากลางวันหรือเวลาทำการ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.

กิจกรรมที่ ๓.๒ ไฟฟ้าส่องสว่างพลังงานแสงอาทิตย์ โดยเปลี่ยนหรือติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง พลังงานแสงอาทิตย์

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๙

ชื่อโครงการ	เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยใช้พลังงานสะอาด		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อลดการใช้ไฟฟ้าจากการไฟฟ้าภูมิภาคและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบ Solar Rooftop ทดแทน ๒. เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานไฟฟ้าของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย		
เป้าหมาย	หน่วยไฟฟ้าลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๔		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	kwh	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๓ (ต.ค.๖๒ - ก.ย.๖๓) เฉลี่ย kwh/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๔ (ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔) เฉลี่ย kwh/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	มีการใช้พลังงานไฟฟ้าจากการไฟฟ้าภูมิกษณน้อยลง		
ผลกระทบของโครงการ (Impact)	๑. เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ ๒. เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายพลังงานไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้		

แผนงาน/โครงการ ๔ : เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยใส่ใจใช้เครื่องยนต์พลังงานสะอาด

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

กิจกรรมที่ ๔.๑ ยานยนต์พลังงานสะอาด โดยจัดซื้อและใช้งานยานพาหนะที่ใช้พลังงานไฟฟ้า หรือพลังงานแสงอาทิตย์

กิจกรรมที่ ๔.๔ เครื่องตัดหญ้าพลังงานสะอาด โดยจัดซื้อและใช้งานเครื่องตัดหญ้าที่ใช้พลังงานไฟฟ้า

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๘

ชื่อโครงการ	เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยใส่ใจใช้พลังงานสะอาด		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยใช้พลังงานไฟฟ้า หรือพลังงานแสงอาทิตย์ทดแทน ๒. เพื่อลดค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย		
เป้าหมาย	ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงลดลงร้อยละ ๓ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๔		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	ลิตร	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๓ (ต.ค.๖๒ - ก.ย.๖๓) เฉลี่ยลิตร/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๔ (ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔) เฉลี่ยลิตร/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	มีการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงลดลง		
ผลกระทบของโครงการ (Impact)	๑. เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงได้ ๒. เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยประหยัดค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง		

แผนงาน/โครงการ ๕ : การจัดการขยะต้นทางเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

กิจกรรมที่ ๕.๑ กองทุนธนาคารคัดแยกขยะเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยร่วมกับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์ชัยคัดแยกขยะรีไซเคิลต้นทาง จำหน่ายแล้วตั้งเป็นกองทุนให้ความช่วยเหลือครอบครัวผู้เสียชีวิต

กิจกรรมที่ ๕.๒ ปู๋จากขยะอินทรีย์ โดยร่วมกับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์ชัยนำวัสดุที่เหลือใช้หรือขยะอินทรีย์มาหมักเป็นปุ๋ย แล้วนำไปใช้ปรับปรุงบำรุงดินแก่พืช

กิจกรรมที่ ๕.๓ คัดแยกขยะอันตราย โดยร่วมกับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์ชัยคัดแยกขยะอันตรายต้นทาง แล้วรวบรวมนำส่งให้นำไปจัดการต่อไป

กิจกรรมที่ ๕.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งขยะไปกำจัด โดยจัดหาสถานที่กำจัดแห่งใหม่ที่มีระยะทางในการขนส่งไปกำจัดที่ใกล้ขึ้น

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๙

ชื่อโครงการ	การจัดการขยะต้นทางเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์	
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรและประชาชนในการจัดการขยะ ๒. เพื่อให้บุคลากรและประชาชนเกิดความตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า โดยมีการนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น ๓. เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย	
เป้าหมาย	๑. ลดปริมาณขยะที่นำไปฝังกลบได้น้อยร้อยละ ๕ ต่อปี ๒. คริวเรือนคัดแยกขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์และขยะอันตรายมากขึ้น	
หน่วยที่ใช้วัด	ตัน	ปริมาณขยะรีไซเคิลที่นำส่งจำหน่าย (ตัน/เดือน)
เป้าหมาย	ตัน	ปริมาณขยะอินทรีย์ที่นำไปหมักที่ปุ๋ย (ตัน/เดือน)
	ตัน	ปริมาณขยะอันตรายที่นำส่งไปกำจัด (ตัน/ปี)
	กิโลเมตร	ระยะทางในการขนส่งขยะไปกำจัดในปีก่อนหน้า (เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยถึงสถานที่กำจัดขยะ)
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	๑. ลดปริมาณขยะที่นำไปฝังกลบได้น้อยร้อยละ ๕ ต่อปี ๒. ลดระยะทางขนส่งขยะไปกำจัด	
ผลกระทบของโครงการ (Impact)	๑. เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากขยะมูลฝอยได้ ๒. บุคลากรและประชาชนเกิดความตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า โดยมีการนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น ๓. เทศบาลตำบลโพธิ์ชัยสามารถลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะได้	